

COP29 çərçivəsində müstəmləkəciliyin Afrikada investisiya perspektivlərinə mənfi təsirləri ilə bağlı tədbir keçirilib

Bakı Təşəbbüs Qrupu (BTQ) və SAHEL Konfederasiyasını təmsil edən ASRAD təşkilatı COP29 çərçivəsində "Müstəmləkəciliyin Afrikada investisiya perspektivlərinə mənfi təsirləri" mövzusunda tədbir keçirib.

AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə Afrikada kolonial keçmisin yaratdığı dərin sosial-iqtisadi problemlər və onların qitədə investisiya imkanlarına mənfi təsiri müzakirə olunub.

Tədbirdə Fransanın Afrikadakı keçmiş müstəmləkələrindən, digər fransız dənizasırı ərazilərindən, Niderland koloniyallarından olan nümayəndələr, xarici və yerli jurnalistlər iştirak ediblər.

Çıxışlarda müstəmləkəciliyikdən miras qalan qeyri-bərabərlik, resursların ədalətsiz və

qanunsuz istifadəsi, qitənin inkişafını ləngidən səbəblər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Həmcinin investisiya sahəsində yaranan problemlər, dayanıqlı inkişaf və kənar müdaxilə olmadan Afrikada investisiyaların perspektivləri müzakirə olunub.

Tədbirdə müstəmləkəciliyin hazırda planetimizin üzləşdiyi dağdırıcı iqlim böhranına mənfi təsirləri xüsusi vurğulanıb. Müstəmləkəciliyin Afrika əlkələrinin, dənizasırı ərazilərin artıq daha tez-tez üzləşdiyi dağdırıcı iqlim hadisələrinə dərin və davamlı mənfi təsirlərinin gözdərini edilməsi şiddetlə qınanıb. Müstəmləkəciliyin Afrika əlkələrində, eləcə də dənizasırı ərazilərdə bütün sahələrdə, o cümlədən iqtisadiyyatda, mədəniyyətdə, siyasetdə, ətraf mühitdə dərin mənfi izlər qoyduğu qeyd edilib. Bildirilib ki, müstəmləkəciliyin

bu əlkələrdə yaratdığı sosial və siyasi nizamsızlıq, iqtisadi istismar və yoxsullaşma, yerli xalqların mədəniyyətlərinin və milli kimliyinin itirilməsi, etnik bölünmə və icmalar arasında gərginliyin yaradılması siyaseti, ətraf mühitin deqradasiyası, iqtisadi və siyasi asılılığın mirası kimi bir çox mənfi təsirlər artıq düzülməz

həddə çatıb. Buna baxmayaq, yerli xalqlar iqlim dəyişikliyinin dağdırıcı təsirləri ilə bağlı müstəqil qərarlar qəbul edə bilmirlər. Müstəmləkəciliyik bu əlkələrin strukturunu dağdırıb, onları xaricdən idarə olunan sistemlə əvəzləyib. Nəticədə həmin xalqların qərar qəbuletmə səlahiyyətləri onlardan alınıb.

Çıxışlarda qeyd olunub ki, müstəmləkəciliyin əsas məqsədi Afrika əlkələrinin və dənizasırı ərazilərin zəngin təbii ehtiyatlarını istismar etməkdir. Müstəmləkə istismarı ətraf mühiti çirkəndirən intensiv kənd təsərrüfatı və mədənçilik sahələrində daha ağır nəticələr doğurur. Monokultura torpağı tükəndirib, bəzi əlkələrdə və ərazilərdə səhralaşmaya səbəb olub. Müstəmləkə dövründə başlayan bu ekoloji deqradasiya bu gün də kənd təsərrüfatına və dolanışq vəsitələrinə təsir edir, ərzaq təhlükəsizliyi üçün ciddi təhdid yaradır.

Tədbir iştirakçıları Fransanın və Niderlandın müstəmləkəsi altında olan əlkə və ərazilərde ətraf mühitə ziyan vuran bütün qeyri-qanuni fəaliyyətlərin dayandırılması, yerli xalqların hüquqlarına hörmətə yanaşılması ilə bağlı çağrış ediblər.